

רשומות

ספר החוקים

15 בנובמבר 2023

3114

ב' בכסלו התשפ"ד

עמוד

חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים ואסירים (הוראת שעה – חרבות ברזל),
התשפ"ד-2023 124

חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים ואסירים (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד–2023*

הגדרות

1. בחוק זה –

"אסיר" – כהגדרתו בפקודת בתי הסוהר, למעט עצור ולמעט מוחזק במשמורת כמשמעותו בסעיף 13 לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב–1952¹, לעניין דיונים לפני בית הדין לביקורת משמורת לפי אותו חוק;

"בית משפט" – לרבות בית דין לעבודה כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט–1969², ובית דין דתי כהגדרתו בחוק בתי דין דתיים (יחידות סיוע), התשע"א–2011³;

"דיון מעצר" – דיון בעניין הנוגע למעצר לפי סעיפים 15, 17, 21, 47, 52, 53, 62 או 62א לחוק המעצרים;

"ההכרזה על מצב מיוחד בעורף" – ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951⁴; "היוועדות חזותית" – תקשורת בין כמה מוקדים המאפשרת העברת תמונה וקול בזמן אמת;

"חוק האזנת סתר" – חוק האזנת סתר, התשל"ט–1979⁵;

"חוק המאבק בטרור" – חוק המאבק בטרור, התשע"ו–2016⁶;

"חוק המעצרים" – חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו–1996⁷;

"חוק סדר הדין הפלילי" – חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב–1982⁸;

"חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים)" – חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים), התשל"ט–1979⁹;

"עצור" – כל אחד מאלה, לפי העניין:

(1) כמשמעותו בחוק המעצרים, בין שהוא חשוד ובין שהוא נאשם, למעט עצור

הנתון במעצר בפיקוח אלקטרוני כמשמעותו בסעיף 222 לחוק המעצרים;

(2) עציר כמשמעותו בחוק סמכויות שעת חירום (מעצרים);

"פקודת בתי הסוהר" – פקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב–1971¹⁰;

"צו בדבר הוראות ביטחון (יהודה והשומרון)" – צו בדבר הוראות ביטחון [נוסח משולב]

(יהודה והשומרון) (מס' 1651), התש"ע–2009¹¹;

"קטין" – כהגדרתו בחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א–1971¹²;

* התקבל בכנסת ביום ב' בכסלו התשפ"ד (15 בנובמבר 2023); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 1674, מיום כ"ב בחשוון התשפ"ד (6 בנובמבר 2023), עמ' 354.

¹ ס"ח התשי"ב, עמ' 354.

² ס"ח התשכ"ט, עמ' 70.

³ ס"ח התשע"א, עמ' 918.

⁴ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

⁵ ס"ח התשל"ט, עמ' 118.

⁶ ס"ח התשע"ו, עמ' 898.

⁷ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

⁸ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

⁹ ס"ח התשל"ט, עמ' 76.

¹⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 459.

¹¹ קובץ המנשרים התש"ע, עמ' 5902.

¹² ס"ח התשל"א, עמ' 134.

(א) בתקופת תוקפו של חוק זה, יתקיימו דיון מעצר של אדם שהוא עצור או אסיר בשל אחת העבירות המנויות בסעיף קטן (ב), דיון הקראה בעניינו לפי סעיף 143 לחוק סדר הדין הפלילי, ודיון שאינו דיון בהליך פלילי, שהוא צד בו או שנדרשה נוכחותו בו, שלא בנוכחותו באולם בית המשפט אלא בהשתתפותו בדרך של היוועדות חזותית לפי הוראות חוק זה; לא התקיים לפחות דיון מעצר אחד בעניינו של עצור בנוכחותו באולם בית המשפט, לא יורה בית המשפט על מעצרו לתקופה שעולה על 14 ימים בכל פעם.

(ב) ואלה העבירות:

- (1) עבירת טרור כהגדרתה בחוק המאבק בטרור;
 - (2) עבירה לפי פקודת מניעת טרור, התש"ח-1948¹³;
 - (3) עבירה לפי חוק איסור מימון טרור, התשס"ה-2005¹⁴, או לפי תקנה 84 או 85 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945¹⁵, כנוסחם ערב ביטולם בחוק המאבק בטרור, או בעבירת ביטחון כהגדרתה בחוק סדר הדין הפלילי (עצור החשוד בעבירת ביטחון) (הוראת שעה), התשס"ו-2006¹⁶, כנוסחו ערב ביטולו בחוק המאבק בטרור;
 - (4) עבירה לפי חלק ג' לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945;
 - (5) עבירה נגד ביטחון המדינה שנקבעה בצו בדבר הוראות ביטחון (יהודה והשומרון), בצו אחר שהוציא המפקד הצבאי באזור או בתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945, כתוקפן באזור כהגדרתו בתקנות שעת חירום (יהודה והשומרון – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ז-1967¹⁷, כפי שהוארך תוקפן ותוקן נוסחן בחוק, מעת לעת (להלן – האזור).
- (ג) נשיא בית משפט, סגנו או שופט שהנשיא הסמיך לכך, רשאי לקבוע, מטעמים מיוחדים שיירשמו ולאחר ששמע את עמדת הצדדים, כי על אף האמור בסעיף קטן (א) הדיון יתקיים בנוכחותו של העצור או האסיר באולם בית המשפט, ובלבד שקיבל קודם לכן את עמדת שירות בתי הסוהר לעניין הסיכון הביטחוני הכרוך בהבאתו של העצור או האסיר לדיון; עמדת שירות בתי הסוהר לעניין זה יכול שתוגש במעמד צד אחד.
- (ד) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א), לעניין קטין העצור בשל אחת מהעבירות המנויות בסעיף קטן (ב), לא יאריך בית המשפט את מעצרו לתקופה העולה על 14 ימים במצטבר, אלא אם כן התקיים דיון אחד לפחות לפי סעיף 15 או 21 לחוק המעצרים בנוכחותו באולם בית המשפט.
- (2) על אף האמור בפסקה (1), נשיא בית משפט, סגנו או שופט שהנשיא הסמיך לכך, רשאי, לבקשת תובע על פי עמדה של שירות בתי הסוהר כי יש סיכון ביטחוני הכרוך בהבאתו של עצור או אסיר לדיון, להורות, מטעמים מיוחדים שיירשמו ולאחר ששמע את עמדת הצדדים, כי הדיון בעניינו של אותו קטין יתקיים בדרך של היוועדות חזותית; עמדת שירות בתי הסוהר לעניין זה יכול שתוגש במעמד צד אחד; ואולם לא התקיים לפחות דיון מעצר אחד בעניינו של הקטין בנוכחותו באולם בית המשפט לפי הוראות פסקה זו, לא יורה בית המשפט על מעצרו לתקופה שעולה על עשרה ימים בכל פעם.

¹³ ע"ר 1948, תוס' א', עמ' 73.

¹⁴ ס"ח התשס"ה, עמ' 76.

¹⁵ ע"ר 1945, תוס' 2, עמ' (ע) 855, (א) 1055.

¹⁶ ס"ח התשס"ו, עמ' 364.

¹⁷ ק"ת התשכ"ז, עמ' 2741; ס"ח התשכ"ח, עמ' 20; התשפ"ג, עמ' 10.

(ה) לבקשת תובע על פי עמדה של שירות בתי הסוהר, מצא נשיא בית משפט, סגנו או שופט שהנשיא הסמיך לכך, כי יש סיכון ביטחוני הכרוך בהבאתו לדיון של עצור או אסיר בשל עבירות שאינן מנויות בסעיף קטן (ב), הנובע מסיכון ביטחוני מוגבר בשל מצב המלחמה השורר במדינה, שבשלו הוכרו ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, רשאי הוא להורות, מטעמים מיוחדים שיירשמו ולאחר ששמע את עמדת הצדדים, כי הדיון בעניינו יתקיים בדרך של היוועדות חזותית; עמדת שירות בתי הסוהר לעניין זה יכול שתוגש במעמד צד אחד.

(ו) הוראות סעיף זה יחולו גם לעניין עצור המוחזק במעצר לפי חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים), או לפי החלטת מפקד צבאי בהתאם להוראות פרק ט' לצו בדבר הוראות ביטחון (יהודה והשומרון), שהוציא המפקד הצבאי באזור תוקפו מעת לעת.

3. דיון בהיוועדות חזותית בהסכמה

על אף האמור בסעיף 133ב(1) עד (5) ו-(7) לחוק סדר הדין הפלילי, בתקופת תוקפו של חוק זה אפשר לקיים דיון בהליך פלילי של עצור או אסיר בשל עבירה מהעבירות המנויות בסעיף 2(ב) שנדרשת בו לפי דין נוכחות, שלא בנוכחותו באולם בית המשפט אלא בהשתתפותו בדרך של היוועדות חזותית, והכול אם העצור או האסיר ביקש, באמצעות סניגורו ובהסכמת התביעה, לקיים דיון זה בהיוועדות חזותית; לא ביקש העצור או האסיר כאמור, יידחה הדיון למועד קרוב ככל הניתן.

4. דיון בהיוועדות חזותית של חשוד שחלות עליו תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הארכת מעצר לחשוד בעבירת ביטחון)

דיוני מעצר בהתאם לחוק המעצרים בעניינו של חשוד בעבירת ביטחון כאמור בסעיף 35(ב) לחוק המעצרים, שחלות עליו הוראות תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הארכת מעצר לחשוד בעבירת ביטחון), התשפ"ד-2023¹⁸, יתקיימו בתקופת תוקפו של חוק זה בדרך של היוועדות חזותית בלבד.

5. אופן קיומו של דיון בהיוועדות חזותית

על דיון בהשתתפות עצור או אסיר שמתקיים בדרך של היוועדות חזותית לפי הוראות חוק זה, יחולו הוראות אלה:

(1) הדיון יתקיים באופן שימוצה, ככל האפשר, את הפגיעה בעצור או באסיר ובאינטרס הציבורי, בשל כך שהדיון מתקיים שלא בנוכחותו באולם בית המשפט;

(2) הדיון יתקיים בדרך שתבטיח כי יתקיימו כל אלה:

(א) המשתתפים בדיון יוכלו לראות ולשמוע זה את זה ברציפות במהלך הדיון, ובכלל זה את השופט, בעלי הדין, העצור או האסיר, הסניגור, השוטר או התובע, מתורגמן אם נדרש, ונפגע העבירה, וכן כל אדם שנוכחותו נדרשת בדיון בעת שהוא נשמע לפני בית המשפט, והכול בהתאם למכשיר הטכנולוגי שבאמצעותו יתקיים הדיון;

(ב) בדיון בהליך פלילי, ובכלל זה דיון מעצר –

(1) תתאפשר שיחה חסויה בין העצור או האסיר לסניגורו בסמוך לפני הדיון, במהלכו ומייד לאחריו, שתתקיים ביחידות ובאופן שיבטיח את סודיותה ובתנאים שיאפשרו פיקוח על תנועותיו של העצור או האסיר; הוראות סעיף 13א(2) לחוק האזנת סתר לא יחולו לגבי שיחה זו; בית המשפט יודא כי התאפשר לקיים שיחה כאמור;

(2) הדיון יתקיים בנוכחות סניגורו של העצור או האסיר, ואם אינו מיוצג – ימנה לו בית המשפט סניגור;

¹⁸ ק"ת התשפ"ד, עמ' 360.

(ג) על הדיון יחולו הוראות תקנה 4(ד) לתקנות סדר הדין הפלילי (היוועדות חוזתית) (הוראת שעה), התשפ"ב-2022¹⁹;

(ד) בדיון שבו נדרש לתרגם לעצור או לאסיר את הנאמר בדיון, יתבצע התרגום בידי מתורגמן הנוכח באולם הדיונים בבית המשפט ובאמצעות מיקרופון המחובר למכשיר ההיוועדות החוזתית; התרגום כאמור יהיה עוקב ורציף, כדי להבטיח כי העצור או האסיר מבין את הנאמר בדיון;

(ה) במהלך הדיון לא יושק המיקרופון של העצור או האסיר, אלא אם כן הורה על כך בית המשפט מטעמים שיירשמו; חייו בדבר השתקת המיקרופון של העצור או האסיר יופיע על גבי המסך שבאולם הדיונים בבית המשפט, ועל גבי המסך שבחדר ההיוועדות החוזתית במקום המעצר או בבית הסוהר.

(3) בדיון לפי סעיף 15 לחוק המעצרים שמתקיים בדרך של היוועדות חוזתית לפי חוק זה, שלא ניתן לקיימו בסמוך למועד פקיעת המעצר בדרך של היוועדות חוזתית בשל מניעה טכנית בלתי צפויה, רשאי שופט, באישור נשיא בית המשפט או סגנו, להורות, במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו, על קיום הדיון בשיחה טלפונית; הוארך המעצר לפי סעיף זה, ישוב בית המשפט וידון בבקשה בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ־12 שעות ממועד מתן ההחלטה, בדרך של היוועדות חוזתית, והוראות סעיף 29 לחוק המעצרים יחולו לעניין זה, בשינויים המחויבים; על אף האמורה שופט, באישור נשיא בית המשפט או סגנו, רשאי לדון בבקשה לא יאוחר מ־24 שעות ממועד מתן ההחלטה; העצור רשאי לוותר באמצעות סניגורו על קיום הדיון החוזר כאמור.

6. דיון בעניינו של עצור או אסיר שהוא אדם עם מוגבלות

היה העצור או האסיר אדם עם מוגבלות, יורה בית המשפט על קיום הדיון בעניינו בדרך של היוועדות חוזתית לפי הוראות חוק זה, תוך עריכת התאמות הנגישות הנדרשות בהתאם להוראות שנקבעו לפי חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), התשס"ו-2005²⁰, או לפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998²¹, בשינויים המחויבים כנדרש לפי סוג המוגבלות וצרכיו של העצור או האסיר.

7. כתב ערובה

נוסף על הוראות סעיף 49(א) לחוק המעצרים, בתקופת תוקפו של חוק זה, אם לא ניתן לחתום על כתב ערובה לפי אותו סעיף בשל כך שהעצור משתתף בדיון בדרך של היוועדות חוזתית לפי הוראות חוק זה, או אם בית המשפט הורה על כך, יפורטו תנאי השחרור בדיון, לרבות התנאים המיוחדים שלמילויים ערב צד שלישי כאמור בסעיף 49(ב) לחוק המעצרים, ויירשמו בפרוטוקול הדיון התנאים כאמור והסכמת העצור לתנאים כאמור ויראו כאילו העצור או הערבים חתמו על התנאים שפורטו.

8. זכות העצור להיפגש עם עורך דין

אין בהוראות חוק זה לגרוע מהוראות סעיפים 34 ו-35 לחוק המעצרים לעניין זכות העצור להיפגש עם עורך דין והסמכות למנוע פגישה כאמור.

9. תחילה ותוקף

(א) תחילתו של חוק זה, למעט סעיף 10, ביום ו' בכסלו התשפ"ד (19 בנובמבר 2023).

(ב) חוק זה יעמוד בתוקפו עד יום ו' בטבת התשפ"ד (18 בדצמבר 2023) או עד תום תקופת תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, לפי המוקדם.

¹⁹ ק"ת התשפ"ב, עמ' 2886.

²⁰ ס"ח התשס"ו, עמ' 42.

²¹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

בתקופה שמיום ג' בכסלו התשפ"ד (16 בנובמבר 2023) ועד יום ה' בכסלו התשפ"ד (18 בנובמבר 2023), יתקיימו דיון מעצר, דיון הקראה לפי סעיף 143 לחוק סדר הדין הפלילי, דיון בבקשה לעיון חוזר לפי סעיף 42(א) או (ב) לחוק המעצרים, ודיון בערר לפי סעיף 53(א) או (א1) לחוק המעצרים, שלא בנוכחות עצור אלא בדרך של היוועדות חזותית, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 5(1) ו-2; ואולם בהיעדר מכשיר טכנולוגי כאמור, ועל אף האמור בסעיף 5(2)(א), יתקיים הדיון באמצעות מכשיר המאפשר העברת קול בלבד.

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

אמיר אוחנה
יושב ראש הכנסת

יצחק הרצוג
נשיא המדינה

